27.4.2018

Eduskunnan verojaostolle

Irtisanomisen toteuttaminen Verohallinnossa

Verohallinto esittää lausuntonaan hallituksen esityksestä HE 36/2018 vp (Hallituksen esitys eduskunnalle tulon ja omaisuuden kaksinkertaisen verotuksen estämiseksi Portugalin kanssa tehdyn sopimuksen irtisanomiseksi) kunnioittaen seuraavaa.

Verohallinnon näkökulmasta esitys Suomen ja Portugalin välillä solmitun verosopimuksen irtisanomiseksi on toimeenpanokelpoinen eikä Verohallinnolla ole esityksestä huomautettavaa. Verosopimuksen irtisanominen tulee tehdä kuusi kuukautta ennen voimaantulemista, joten Verohallinto saa tiedon irtisanomisesta viimeistään kesäkuun loppuun mennessä.

Tämä on riittävän aikaisin siihen, että Verohallinto ehtii tehdä tarvittavat toimenpiteet Portugalissa asuvien asiakkaiden ennakkoperintään, jotta eläkkeiden ennakkoperintä olisi mahdollisimman oikea.

Verohallinto ehtii hyvin myös muuttaa vero.fi:ssä olevia asiakasohjeitaan sekä tarvittaessa tiedottaa Portugalissa asuvia verovelvollisia kohdennetulla asiakasviestinnällä.

Irtisanomisen ja uuden sopimuksen vaikutuksista

Hallituksen esityksen mukaan nykyinen verosopimus on erityisesti eläkettä koskevan artiklan osalta Suomen verosopimuspolitiikan tavoitteiden vastainen, koska verosopimus rajoittaa Suomen oikeutta verottaa Suomesta Portugaliin maksettuja eläkkeitä. Lisäksi nykyinen verosopimus rajoittaa Suomen verotusoikeutta Suomessa sijaitsevien osakehuoneistojen vuokrauksesta ja myynnistä saatuihin tuloihin.

Nykyisen sopimuksen irtisanomisen vaikutukset eläkkeiden verotukseen vastaavat pitkälti vuonna 2016 Suomen ja Portugalin välillä allekirjoitetun verosopimuksen vaikutuksia (jatkossa "uusi verosopimus").

Verosopimuksen irtisanomisen jälkeen ja jos Suomen ja Portugalin välillä ei ole voimassa uutta verosopimusta, Suomella on oikeus verottaa Suomesta maksettavia eläkkeitä.

Erona uuden verosopimuksen ja verosopimuksettoman tilanteen osalta eläkkeiden verotukseen on, että irtisanomisen myötä verot maksetaan Suomeen heti vuoden 2019 alusta. Uuden verosopimuksen myötä sen sijaan Suomessa ei veroteta yksityissektorin eläkkeitä ensimmäisen kolmen vuoden siirtymäaikana, jos asiakas osoittaa, että hän maksaa kyseisestä eläkkeestä veroja Portugaliin.

Portugali on muuttanut verolainsäädäntöään vuonna 2010 siten, että ulkomailta muuttava henkilö voi hakea niin sanottua non-habitual resident verostatusta, jolloin henkilö ei käytännössä maksa Portugalissa veroja Portugalin ulkopuolelta saamastaan eläketulosta. Jos henkilö ei maksa eläkkeestä veroja Portugaliin, niin uuden verosopimuksenkin myötä verotusoikeus siirtyy Suomelle ilman siirtymäaikaa.

Lisäksi erona, on että, jos sopimus on irtisanottu, Suomessa voidaan verottaa Suomen lainsäädännön mukaan Suomesta maksettavat eläkkeet ilman kaksinkertaisen verotuksen poistamista. Uuteen verosopimukseen liittyy poikkeuksellinen menettely kaksinkertaisen verotuksen poistamisessa. Tämän mukaan muiden kuin julkisen sektorin eläkkeiden kaksinkertainen verotus poistetaan tulon lähdevaltiossa niin sanotulla käänteisellä hyvityksellä. Eläkkeensaajan on annettava Suomen verotukseen arvio Portugalissa maksettavista veroista.

Sekä irtisanomisen myötä että uuden verosopimuksen perusteella, Suomella on oikeus verottaa Suomessa sijaitsevien osakehuoneistojen vuokrauksesta ja luovutuksesta saadut tulot.

Iisa Väänänen
ylitarkastaja
Henkilöverotuksen ohjaus- ja kehittämisyksikkö
Verohallinto